

- ввічливість співробітників (наскільки співробітники ввічливі, тактовні і уважні до споживачів);
- реакція співробітників (виявляють чи співробітники бажання і здатність швидко надати послугу);
- відчутні чинники (чи пов'язаний зовнішній вигляд співробітників, фізична обстановка та інші чинники з якістю наданої послуги) [2].

Оцінка зазначених вище критеріїв здійснюється за допомогою методу експертних оцінок за шкалою, наприклад, 5-ти чи 10-бальною. В залежності від цілей оцінювання визначаються поодинокі показники якості та інтегральний чи узагальнюючий критерій якості.

Отже, проблематика оцінювання якості послуг в туризмі потребує ретельного вивчення та комплексного підходу. Без об'єктивної оцінки якості неможливо планувати асортимент послуг та їх структуру. Результати оцінювання необхідні для розробки дієвої програми щодо підвищення якості туристських послуг, що спрямована на підвищення ефективності роботи туристського підприємства.

Література:

1. Богдан Н.М. До питань управління якістю туристських послуг / Н.М. Богдан, Р.Ю. Ферлій // Virtus: Scientific Journal. Editor-in-Chief M.A. Zhurba – November # 9, 2016. – P.67-75.
2. Котлер Ф. Основи маркетинга / Ф. Котлер. – К.: Академвидав, 2005. – 736 с.

ПОДАТКОВІ ВАЖЕЛІ У РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНИХ ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

Бутенко В.В.

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Мамуненко М.С.

Студентка 1-ск курсу, напряму підготовки «Фінанси, банківська справа та страхування»

*Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
М. Одеса, Україна*

Держава у своїй діяльності ставить досить важливі з суспільного погляду цілі: насамперед забезпечення сталого економічного розвитку та темпів зростання; стабілізацію цін; зовнішньоекономічну рівновагу тощо. Водночас з огляду на вагомий вплив корпорацій на економічний розвиток держава намагається за допомогою наявних регуляторних інструментів стимулювати їх діяльність. Серед таких інструментів з погляду впливу на корпоративні фінанси слід насамперед виділити фіскальні.

Питання податкового регулювання фінансових відносин і сутності податкової політики непросте за своєю суттю. Зокрема провідні вітчизняні науковці В. Федосов, В. Опарін та С. Львовчкін визначають податкову політику так: «... діяльність держави у сфері оподаткування – установлення видів і співвідношення податків, визначення платників і підходів до них (уніфікований

чи диференційований), установлення ставок оподаткування, надання податкових пільг тощо [1, 2].

У свою чергу. М. Грідчина та В. Захожай, характеризуючи цілі фінансової політики держави, виділяють такі: «... збільшити обсяг фінансових ресурсів на основі економічного розвитку, нарощування державних фінансів, необхідних для повнішого задоволення потреб суспільства»[3].

Надзвичайно актуальними є проблеми, пов'язані з використанням податкових важелів у промисловій політиці, які в Україні часто зводяться до використання пільг. Існуюча система податкових пільг в Україні порушує базові принципи оподаткування. У таких умовах виникає необхідність аналізу впливу елементів системи оподаткування на діяльність українських підприємств, у тому числі нафтопереробних.

Держава, маючи у своєму розпорядженні широкий спектр інструментів регулювання фінансової діяльності корпоративного бізнесу, має можливість впливати на його розвиток. При цьому податки є одним із найдієвіших та ефективних інструментів, який прямо чи опосередковано впливає на фінанси корпорацій. Прямий вплив оподаткування можна простежити за допомогою податків, розмір яких прямо залежить від розміру отримуваних доходів (наприклад, податок на прибуток) і які пов'язані з фондом оплати праці. Опосередкований вплив проявляється щодо оподаткування дивідендів або ж через «податковий клин».

Як видно з наступної табл. 1, для підприємств репрезентативної вибірки складно виділити однозначні тенденції у сплаті податку на прибуток.

Таблиця 1

**Сплата податку на прибуток провідними НПЗ України
за 2010-2016 рр., тис. грн**

Підприємство	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ПрАТ «ЛНІК»	11094	13390	53860	12834	51143	25133	60647
ПАТ «Нафтохімік Прикарпаття»	31574	10465	5677	773	-	39079	-
ПАТ «Укртатнафта»	72174	22304	-	-	-	-	359880
ВАТ «НПК – Галичина»	7548	-	2590	5893	-	13378	-
ПАТ «Одеський НПЗ»	15198	328	1541	-	33000	118525	-
ПрАТ «Херсонський НПЗ»	-	-	-	37054	86558	-	6414
Усього	137591	46490	63668	56554	170701	196115	426941

Джерело: складено на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Загальна сума податку на прибуток, що підлягає сплаті всіма досліджуваними компаніями, становила майже 426 млн грн. за підсумками 2016 року. Порівняно з початком 2010р. цей показник зріс у 4 рази. Цікаво, що найвищі темпи були продемонстровані в часи розпаду фінансової кризи 2014 року (збільшення удвічі). Варто також відмітити доволі високі темпи зростання податкових зобов'язань досліджуваних підприємств у 2016 р., коли відповідний показник зріс на 93%.

Іншим вагомим податковим інструментом впливу на стан фінансів корпорацій є непрямі податки. Зокрема, йдеться про податок на додану

вартість, а точніше, ту його частину, яка залишається у виробника після відрахування від виручки ПДВ та акцизного збору.

Ще одним важливим способом впливу на розвиток фінансів досліджуваних компаній є відрахування на обов'язкове соціальне страхування. Саме цей показник впливає на остаточний розмір здійснених витрат і є вирішальним в Україні виборі режиму діяльності (офіційно чи «в тіні»). Особливістю стягнення даних платежів є запровадження єдиного соціального внеску, який компанії сплачують залежно від розміру фонду оплати праці.

Згідно з чинним законодавством ставка єдиного соціального внеску відповідає класу професійного ризику та виду діяльності, та в Україні становить 22% [4].

Обсяг платежів на соціальне страхування в операційних витратах протягом досліджуваного періоду здебільшого не перевищував позначки 4% (рис. 1). Єдиним винятком із загальної тенденції стало ВАТ «НПК – Галичина», на якому у 2010р. частка видатків на соціальне страхування в операційних витратах сягнула позначки 6%. Зростання даного показника відбулося через стрімке зменшення частки матеріальних витрат у структурі операційних витрат, які зазвичай досягають 70-80%, а протягом даного року знизилися до 46%.

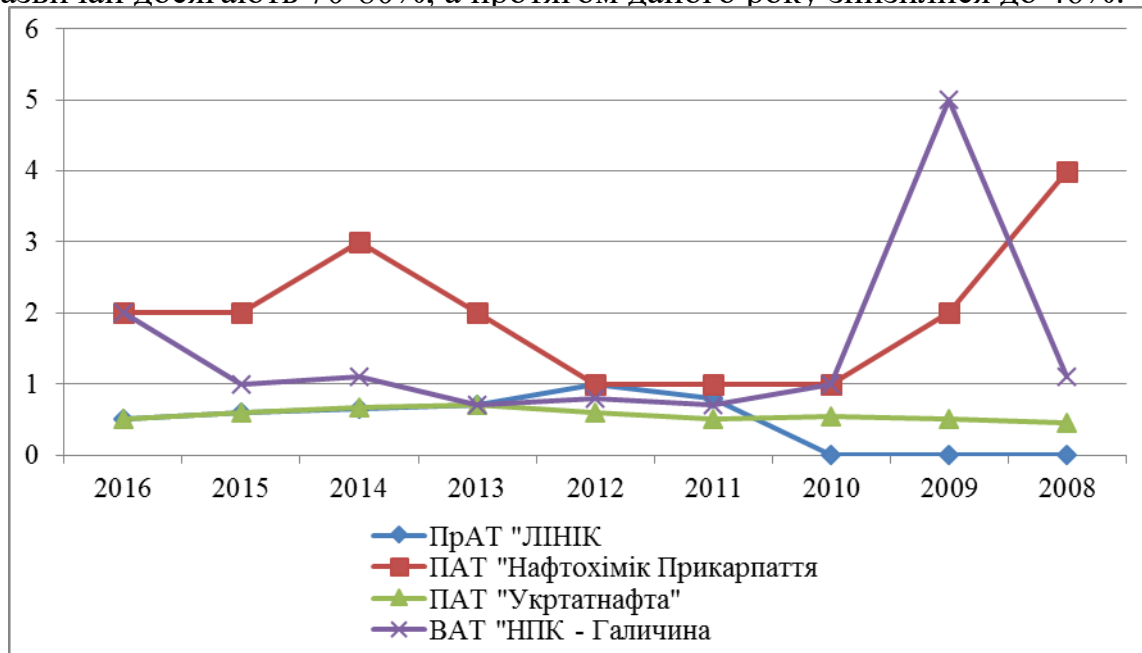

Рис. 1. Частка відрахувань на соціальне страхування у структурі операційних витрат, %

Джерело: побудовано на основі фінансової звітності відповідних підприємств

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що податок на прибуток істотно впливає на стан фінансів досліджуваних підприємств. Вагомою є також роль відкладених податкових активів і зобов'язань у процесі оцінювання активів і зобов'язань виробників нафтопродуктів. Водночас частка витрат на соціальне страхування в цілому перебуває на невисокому рівні й не становить загрози для сукупних операційних витрат.

Основними податковими важелями, що впливають на розвиток корпорацій, виступають:

1. Податкові ставки;
2. Податкові пільги, в тому числі звільнення від оподаткування;

3. Податкові санкції;

З метою удосконалення оподаткування корпорацій в Україні необхідно: відмовитися через застосування нульової ставки від практики оподаткування акцизним податком сировини, яка використовується для виробництва підакцизної продукції; включити до переліку податкових агентів зі сплати акцизного податку особу, котра безпосередньо здійснює продаж підакцизних товарів кінцевому споживачеві; включити до переліку операцій, звільнених від оподаткування, операції з постачання та ввезення на митну територію України устаткування, яке не має вітчизняних аналогів. Реалізація зазначених заходів дасть можливість: по-перше, уникнути необґрунтованого зростання цін на нафтопродукти; по-друге, впровадити загальносвітову практику адміністрування акцизного податку; по-третє, оновити технології виробництва пального в Україні.

Література:

1. Федосов В. Фінансова реструктуризація в Україні: проблеми і напрями: [монографія] / В. Федосов, В. Опарін, С. Львовчкін ; за наук. Ред. В. Федосова. – К.: КНЕУ, 2002. – с. 36
2. Економічна енциклопедія : в 3 т. / Ред. Кол.: С.В. Мочерний та ін.. – К.: ВЦ «Академія», 2000. – Т.2. – С.770
3. Фінанси (теоретичні основи) : підруч. / М.В. Грідчина, В.Б. Захожай, Л.Л. Осіпчук та ін.; за наук. ред. М.В. Грідчиної, В.Б. Захожая. – 2-ге видання, вип.. і доп. – К.: МАУП, 2004. – с. 27
4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТТЯ БАНКІВСЬКОГО РИЗИКУ

Івашко Л. М.

кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної кібернетики та інформаційних технологій

Дема А. В.

студентка 2 курсу магістратури, напрям підготовки «Економічна кібернетика»

*Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

Актуальність цієї теми полягає у тому, що для збереження прибутку банку та ефективності його діяльності, важливим є дослідження поняття банківських ризиків. Прибуток банку залежить від вчасного виявлення, оцінки ризиків та ефективності процесу управління ризиками.

З метою дослідження поняття банківського ризику розглянуто означення «банківського ризику», представленого у працях таких вчених, як: Єпіфанов А. О., Дорошенко Н. О., Уваров К. В., Примостка Л. О., Лисенок О. В. тощо.

Єпіфанов А. О. стверджує, що банківський ризик – це кількісно оцінена ймовірність невідповідності обсягових, просторових та часових параметрів фінансових потоків банку очікуваним; яка формується у результаті цілеспрямованої дії або бездіяльності зацікавлених суб'єктів економічних